

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

**СЕКЦІЯ № 4. КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ
ПРАКТИКИ В ЦИФРОВУ ДОБУ**

Шакун Наталія

ГУМАНІТАРИСТИКА У СВІТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ..... 179

Варивода Петро

РІВНІ УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЄВОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ..... 182

Гончарова Ольга

ПЛАСТИКА ЛЮДИНОМІРНОСТІ ЯК КРЕАТИВНА
СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРАКТИКА В ЕПОХУ ГЕНЕРАТИВНОГО
ІІІ..... 186

Семко Яна

СТИЛІ ЖИТТЯ В УМОВАХ ПЛИННОЇ СУЧАСНОСТІ..... 190

Врайт Галина, Калаєва Каміла

ЦИФРОВЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФЕНОМЕН КРЕАТИВНИХ
ІНДУСТРІЙ ХХІ СТОЛІТТЯ: НОВА ФОРМА КОМУНІКАЦІЇ.... 194

Хоботня Марія

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО
ВІКУ..... 196

Олійник Віра

СУЧАСНІ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ КУЛЬТУРНІ ПРОЄКТИ ТА
ОБМІНИ..... 200

Поздняк Дар'я

«ЦИФРОВИЙ АРХІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» – ПРОЄКТ З
ОЦИФРУВАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ
ПАМ'ЯТОК..... 203

Святова Софія

МИСТЕЦТВО МАЙДАНУ КУЛЬТУРА ПРОТЕСТУ ТА
НАЦІОНАЛЬНА ГІДНІСТЬ..... 206

сферою співпраці, що відкриває нові можливості для обох країн у європейському культурному просторі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Снайдер Т. Відбудова націй: Польща, Україна, Литва, Білорусь 1569–1999. Київ: Дух і літера, 2022. 456 с.
2. Дашкевич Я., Науменко К. (ред.). Поляки та українці: між війною та миром. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 512 с.
3. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII століття. Київ: Генеза, 1997. 380 с.
4. Плохій С. Козацький міф: Історія та націотворення в епоху імперій. Київ: Клуб сімейного дозвілля, 2022. 496 с.
5. Гай-Нижник П., Лозинський Я. Польсько-українська війна 1918 – 1919 рр. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 224 с.
6. Мотузка Г. (Motyka G.). Волинь 1943: Про що мовчать польські історики. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2021. 560 с.
7. Hrycak J. Historia Ukrainy 1772–1999: Narodziny nowoczesnego narodu. Lublin: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2000. 400 s.
8. Портников В. Польська криза: чому Варшава стала головним викликом для України. *Європейська правда*. 2023.
9. Україна та Польща: від історичних суперечок до спільного захисту Європи. *Аналітичний центр «Разумков центр»*. 2022.

ПОЗДНЯ ДАР'Я

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», навчально-
науковий інститут музичного і перформативного мистецтва та
соціокультурних практик,

Науковий керівник: **ПЕТИНОВА ОКСАНА**, докторка філософських
наук, професорка, професорка кафедри філософських і соціологічних студій
та соціокультурних практик

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

«ЦИФРОВИЙ АРХІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» – ПРОЄКТ З ОЦИФРУВАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ПАМ'ЯТОК

Актуальність проблеми. У контексті стрімкого розвитку цифрових технологій збереження та репрезентація культурної спадщини набувають особливої ваги, оскільки цифрова культурна спадщина стає невід'ємним

елементом сучасної цифрової культури, оскільки саме цифрові технології забезпечують доступність культурних ресурсів для широкої аудиторії, сприяють їх оцифруванню, захисту та популяризації. Також не варто забувати на потреби інтеграції цифрової культурної спадщини в освітні практики, оскільки цифрові архіви та віртуальні музеї значно розширюють можливості навчального процесу, роблячи його більш доступним і сучасним. Це підтверджують сучасні дослідження Кулиняк та Бедріної, які підкреслюють, що цифровізація стає ключовим інструментом у збереженні та розвитку культурної спадщини.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на комплексному підході, що поєднує культурологічні, технологічні та управлінські аспекти. Зокрема, автори Кулиняк і Бедріна підкреслюють значення цифрових технологій для збереження, доступу та інтеграції культурної спадщини у освітній і соціокультурний простір. Вони обґрунтовують використання сучасних методів оцифрування (3D-сканування, фотограмметрія, VR/AR) як інструментів для забезпечення доступності та популяризації культурних ресурсів.

Сучасні дослідження українських та міжнародних авторів показують, що цифровізація культурної спадщини є багатовимірним процесом, що охоплює технологічні, освітні та управлінські аспекти. Кулиняк М. А. підкреслює, що цифрові архіви не лише зберігають об'єкти культурної спадщини, але й створюють нові способи їх інтерпретації та доступу, дозволяючи інтегрувати спадщину у сучасну цифрову культуру. Бедріна Н. наголошує на освітньому потенціалі цифрових архівів, підкреслюючи роль VR/AR-технологій та інтерактивних платформ у формуванні активної взаємодії студентів із культурними об'єктами, а також звертає увагу на питання доступності, авторських прав та сталості цифрових ресурсів. З технологічного боку DPC Technology Watch Report 14-02 (2020) окреслює використання моделі OAIS як концептуальної основи для організації цифрових архівів, що включає прийом, зберігання, управління метаданими та забезпечення доступу до цифрових об'єктів, наголошуючи на важливості автентичності, цілісності та інтероперабельності цифрових колекцій.

Горбул Т. О. розглядає локальні особливості процесу цифровізації української спадщини, аналізує проблеми стандартизації, управління та фінансування цифрових архівів, підкреслюючи потребу координації між державою, культурними інституціями та технологічними платформами. Таким чином, останні дослідження показують, що цифрові архіви культурної спадщини розвиваються як комплексні системи, де технологічні рішення поєднуються з освітніми, управлінськими та правовими аспектами, що забезпечує їхню ефективність, доступність та інтеграцію у соціокультурний та освітній простір сучасного суспільства.

«Цифровий архів культурної спадщини» передбачає створення комплексної системи оцифрування, збереження та популяризації культурних пам'яток із використанням сучасних цифрових технологій. Кулиняк М. А. підкреслює, що цифрові архіви не лише зберігають культурні об'єкти, а й створюють нові способи їхнього представлення та інтерпретації, інтегруючи спадщину у сучасну цифрову культуру, що дозволяє охопити ширшу аудиторію та підвищити її культурний рівень [1, 28–32]. Бедріна Н. акцентує увагу на освітньому потенціалі цифрових архівів. Вона зазначає, що інтерактивні платформи, VR/AR-технології та цифрові моделі дозволяють залучати студентів до активної взаємодії з культурними об'єктами, що сприяє глибшому розумінню спадщини та формуванню критичного мислення. Авторка також вказує на необхідність забезпечення доступності, авторських прав та сталості цифрових ресурсів [2, 982–985]. DPC Technology Watch Report 14-02 пропонує технічну основу проєкту, спираючись на модель OAIS (Open Archival Information System). Модель визначає ключові функції архіву: прийом цифрових об'єктів, їхнє надійне зберігання, управління метаданими та забезпечення доступу для користувачів. Вона дозволяє гарантувати автентичність, цілісність та довготривалу доступність цифрових даних, а також інтегрувати архіви у національні та міжнародні інформаційні мережі [3, 10–15]. Горбул Т. О. досліджує особливості цифровізації культурної спадщини в українському контексті. Автор зазначає, що успішне створення цифрових архівів потребує не лише технологічних рішень, а й чіткої системи управління, стандартів та фінансування. Він наголошує на важливості координації між державними установами, культурними інституціями та технологічними платформами для забезпечення ефективності та сталості проєктів [4, 29–34]. Рекомендація ЮНЕСКО встановлює міжнародні принципи цифрового збереження спадщини: безперервність процесу з моменту створення цифрових документів, забезпечення їх автентичності, цілісності та інклюзивного доступу, а також стандартизацію та міжнародну співпрацю. Виконання цих принципів дозволяє цифровим архівам культурної спадщини функціонувати як надійні, доступні та інтегровані в глобальний культурний простір ресурси [5, 12–15]. Таким чином, цифровий архів культурної спадщини поєднує технологічний, освітній та управлінський аспекти, створюючи платформу для збереження, популяризації та інтеграції культурних об'єктів у сучасне суспільство. Він включає оцифрування пам'яток, формування метаданих, розробку інтерактивних платформ для освітніх та культурних потреб, управління проєктом та інтеграцію в національні та міжнародні мережі. Завдяки цьому цифрові архіви не лише зберігають спадщину, а й стають активними інструментами культурного та освітнього розвитку [1–5].

Висновки. Цифровий архів культурної спадщини поєднує технологічні, освітні та управлінські аспекти, забезпечуючи збереження та популяризацію

культурних об'єктів. Він створює нові можливості для інтерактивного доступу, навчання та залучення аудиторії, а застосування моделей збереження, гарантує автентичність та довготривалу доступність цифрових даних. Впровадження таких проєктів сприяє збереженню національної ідентичності та інтеграції спадщини у креативні індустрії, освіту та туризм.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кулиняк М. А. «Цифрова культурна спадщина як феномен цифрової культури». Культурологічний альманах. 2022. Вип.3. С. 28-32. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2022.3.28>
2. Бедріна Н. «Інтеграція цифрової культурної спадщини в освітню практику: можливості та виклики». 2025. Випуск 50. С. 982-985. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.50.982>
3. DPC Technology Watch Report 14-02: The OAIS Reference Model – Introductory Guide (2nd Edition). Digital Preservation Coalition. 2020. <https://www.dpconline.org/docs/dpc-technology-watch-publications/technology-watch-reports-1/1359-dpctw14-02/file>
4. Recommendation concerning the Preservation of, and Access to, Documentary Heritage including in Digital Form. UNESCO. 2015. <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-concerning-preservation-and-access-documentary-heritage-including-digital-form>
4. Горбул Т. О. Діджиталізація культурної спадщини в Україні: аналіз особливостей в контексті розвитку цифрової культури. *Культурологічний альманах*. Вип. 4. 2023. С. 29-34. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.4.29>

СВЯТОВА СОФІЯ

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 181 «Харчові технології»

Науковий керівник: **МЕЛЬНИК ЮЛІЯ**, кандидатка політичних наук, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

МИСТЕЦТВО МАЙДАНУ КУЛЬТУРА ПРОТЕСТУ ТА НАЦІОНАЛЬНА ГІДНІСТЬ

Значення подій Революції Гідності важко переоцінити, оскільки саме тоді багато людей відкрили для себе справжню українську ідентичність. Революція Гідності стала завершальним етапом пострадянського періоду, символізуючи колективні зусилля щодо виходу з тривалої тіні радянського минулого. Вона

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.